

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno K 25.—
polletno K 12.50
četrletno K 6.—
mesečno K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkratno tatis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 77.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, 7. aprila 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Razmere na ptujski gimnaziji.

(Dopis.)

Iz Ptuja, 6. aprila.

Ze večkrat se je na tem mestu ožigosalo razmere na tukajšnji gimnaziji. In to s popolno pravico. — Kajti te so dosegle že tako mero, posebno pod sedanjim ravnateljem — kateri je odvisen od milosti paše Orniga in njegove klike — da se je govorilo o njih na javnem shodu in se je sprejela tudi primerna resolucija.

In vendar bi moral ta zavod z ozirom na njega vzdrževanje in okoliš, kateremu je namenjen, vzgojevati sinove vzhodne polovice Spodnje Štajerske. Ta polovica je pa slovenska. Ptujsko deželno gimnazijo vzdržujejo tudi naši kmetje s svojimi žulji. Kdo pa se izobrazuje na njej? Materijal, ki so ga izbacili iz vsakega drugega zavoda, nagnan skupaj od vseh vetrov širne Avstrije; pridejo sem mladi kričači s puhlo glavjo, ki se ponašajo z bismarkovimi ščetinami in delajo propagando za Vsenemčijo. — Tukaj iščite izdajalce in našli jih boste dovolj! — Če pa hoče dati študirat naš kmet svojega sina, ga mora poslati v tujino, ker na ptujski gimnaziji ne more prospevati, ako noče postati renegat in izdajica svojega naroda.

Glavna naloga »Studentenheima« in gimnazije, ki gresta seveda roko v roki je, da zbirata zgubljene eksistence, jih preparirata z vsenemškim fanatizmom in vzgojita za navadne izdajalce.

Za profesorje so nastavljeni že leta in leta suplenti brez vsakega izpita, med tem ko se dobre moči z izpiti odklanjajo. Prefekt za »Studentenheim« se naroči seveda iz »rajha«, njegovo ženo in otroke pa morajo vzdrževati Ptujčani ozir. društvo za varstvo otrok — za katero se ravno tako nabira in berači med Slovenci kakor Nemci, jim dajati mleko, obleko itd. Čudno, da se še nekaterim Ptujčanom kaj takega ljubi!

Se bolj čudno pa je, da se vabijo profesorji k pogovoru v konferenčni sobi, od teh pa izrecno izključuje slovenska dva redna profesorja in ta dva gospoda to mirno trpita! — Smo pač dobre in poblehne dušice! — Primerno odgoji je tudi obnašanje »studentenheimovcev«. Aka gre ta »slavni« Studentenheim na sprehod in sreča Slovenca — bodisi damo ali gospoda — se slišijo opazke, kakoršnih je zmožna le nemška kultura.

Na katerem zavodu sme tovariš oklofutati brez vzroka tovariša? Na ptujski gimnaziji je to dovoljeno in na pritožbo se fantalina niti ne kaznuje. Če srečajo duhovna z najsvetejšim, se mu niti ne izognejo — še manj, da bi se ti veliki gospodeki odkrili. Vsakega drugega bi zaradi motenja vere zasledovalo državno pravdnistvo, tem se ne zgodi ničesar, da ne bi bilo kje zamere.

Naše nedolžne koleke zasleduje državno pravdnistvo in poštni uradi z natančnostjo, ki je od teh niti navajeni nismo, ptujski nemški dijaki pa si brez vsakega zadržka pošiljajo razglednice s citati in slikami, ki so naperjene direktno proti veri in cerkvi, se norčujejo iz vsega, kar je drugim sveto in te se brez vsega dostavlja. Sicer pa to ni čudno, saj se gojencem v Studentenheimu razlaga, da so naši prazniki le ostanki germanskih navad. Čudno bo se zdelo marsikom, da se v Studentenheimu poučuje liturgika — o kateri se še menda profesorju veronauka ne sanja — pa ker se da tudi ta izrabiti ad maiorem Germaniae gloriam, se tudi to stori. Da jim pa pri njih izprehodih ni ravno posebno sveta tuja lastnina, o tem je že itak poročal svoj čas »Sloven. Narod«. Dovolj za danes! —

Vemo, da je cilj Nemcev iztrebiti vse slovenske dijake s ptujske gimnazije, onemogočiti vsakega, ki ne trobi v vsenemški rog, tako, da bi potem lahko imeli en hlev, pa mogoče tudi enega pastirja. Zato pa je tem večji naroden greh, ako daje slovenska napredna hiša — za tako smo jo smatrali vsaj do sedaj — svojega sina poučevati od takega zagrizenca, katerega mora ta pozdravljati s »Heil«. Ako mu že ne smrdi slovenski groš, vsaj toliko takta bi lahko poznal, da ne korumpira naših sinov že za plačo in dela iz njih renegatov. Kajti škandal direktno je tudi dejstvo, da je slovenskim dijakom — katerih je itak le mala peščica — prepovedano govoriti slovensko, kakor hitro prestopijo prag ptujske gimnazije in da jih — ako se slučajno kateri izpozabi in spregovori na hodniku kako slovensko besedo — nahruji inspicirujoči profesor s pravo germansko besnostjo in se potem še predrzne tožiti pri ravnateljstvu.

Slovenske poslance pa pozivljamo, da enkrat pošteno pometejo s temi razmerami in povedo v deželnem zboru, kaj se godi na ptujski gimnaziji!

Politična kronika.

»NARODNI LISTY« NA VLADNA IZVAJANJA V »N. F. PRESSE«.

»Nár. Listy« pravijo na vladna izvajanja v »N. F. P.« o najbližji politični bodočnosti (glej »N. D. z minulega torka): Cela ta informacija potrjuje na novo, da ima Bienert edino skrb, kako bi iz parlamenta izšel »državne neobhodnosti«, tokrat 182 milijonsko posojilo. Vse drugo mu je popolnoma ravnodušno: dežele, država, parlament . . . Vsem tem mirno prepušča, naj si pomagajo sami kakor si vedo in znajo.

SENATORSKA REVIZIJA NA RUSKEM.

V noči od 1. na 2. april je bilo odrejenih na povelje senatorja Nejgardta v različnih ruskih mestih, od Visle pa vse do Urala čez 200 preiskav pri uradnih intendantur in pri osebah, ki pridejo z njimi v dotiko, to je pri vojaških dobaviteljih. Preiskavo v Varšavi so vodili sodni uradniki in posebej delegirani člani senatorske revizije pod osebnim vodstvom senatorja Nejgardta po načrtu, katerega je izdelal prokurator petrograjskega sodnega okraja s pomočjo policije. V policijskem ravnateljstvu se je uredila za senatorja posebna pisarna, v kateri je uradoval od 12. ure po noči pa do 2. naslednji popoldan. Bil je zvezan brzojavno z drugimi mesti, telefonično pa z glavnimi torišči preiskave v Varšavi ter je na ta način nadzoroval celo ogromno operacijo v celi Rusiji. Cela Varšava je bila razdeljena na štiri revire, v katerih vsakem je vodil senatorski uradnik preiskavo. Policija je kolikor mogoče tiho preiskala stanovanja in pisarne prizadetih in dala vse sumljive dokumente in spise pod pečat. Materijal so spravili na policijsko ravnateljstvo. O uspehih revizije bomo slišali za nekoliko tednov, ko bode ves materijal preštudiran — a toliko je že sedaj gotovo, da je bil plen izvanredno bogat. — Največja rakrana »svete« Rusije je njen do kosti korumpirani birokratizem.

»VISOKI VOJAŠKI KROGI« O TRIALIZMU.

Uspehi grških častnikov na političnem polju ne dajo spati avstrij. generalom. V graškem »Volksbl.« se je nekdo izmed teh gospodov na dolgo in široko razpisal o bodočnosti naše države, kakor si je predstavljajo razni Morici v generalskih uniformah. Zagovarja enotno državo, v kateri bi sicer bili vsi narodi enakopravni — ali uradni in državni jezik mora biti nemški . . . Da bi se ukrotil parlament, bi trebalo znane § 11 v najostrejši obliki . . . O trializmu pa govori ta gospod sledeče: »Od aneksije Bosne in Hercegovine sem se je porodila v mnogih glavah ideja trializma z utemeljitvijo, da je to nujna potreba, ki se bo morala prej ali slej resno upoštevati. Ta misel je izvirala dozdevnemu (!) spoznanju, da bi se na ta način omejil vpliv madžarstva in olajšala naša balkanska politika. Nedvomno (sic!) bi te posledice tudi nastale, a celi državni organizem bi bil težko oškodovan, da, celo pokopan . . .« Kako se mož v teh besedah trudi zatajiti »celemlu državnemu organizmu« na ljubo v sebi starokopitnega centralističnega Nemca! No — s tako politikto se nam gospodje generali ne bodo prikupili; kvečjemu se bomo čutili primorani, da se bodemo nekoliko ozrli tudi po armadi in preštudirali nemške obisti njenih vodilnih glav!

NESMRTNI SISTEM.

Pod tem naslovom piše krakovska »Nowa Reforma« sledeče: »Preosnova ministerstva se vleče sedaj kakor morska kača. Govori in piše se o njej že več kot eno leto, od enega zasedanja se jo odlaga na drugo, od enih praznikov do drugih. V jesen se nam je obljubilo preosnovo za božič, pozneje za novo leto, potem za veliko noč in sedaj za binkošti. Pfiingsten, das herrliche Fest! To je pa ravnotako nesiguren rok ko vsi drugi, ker se v sedanjih razmerah sploh ne da določiti nobenega termina. V tistem trenutku, ko se je parlament po razpadu Beckove koalicije izkazal za nezmožnega ustvariti novo koalicijo in parlamentarno ministerstvo, je padla njegova močna pozicija. Dokler ne bode močne večine proti vladí, nima ta nobenega vzroka za odstop. Taka večina je pa vsled nemško-češkega prepira nemogoča. Ta ozek stik med parlamentarno vlado in češko-nemškim vprašanjem je tem fatalnejši, ker otežuje Nemci vsak sporazum in dogovor, dobro vedoč, da je sedanje ministerstvo za nje najugodnejše. Iz tega

je lahko sklepati, da ne bode v prihodnjem času niti pred niti po binkošti kake rekonstrukcije kabineta, ako ne pride do nemško-češkega sporazuma ali če gotovi izvenparlamentarni krogi ne sklenejo spremembe v kabinetu . . .« Položaj je torej zelo zamotan in težaven. Slovenski klerikalci bi storili po češkem vzgledu mnogo boljše, ako bi skrbeli za sporazum baš v sedanjem času, ko nas čakajo še dolgotrajni in težki boji. Pa kaj je milijonarju Šusteršiču, naši siti duhovščini in »Slovincu« do trpljenja narodovega!

DR. NEUMAYER DUNAJSKI ŽUPAN. — ZAČETEK ŠKANDALOV MED KRŠČ. SOCIJALCI.

Včeraj se je vršila na Dunaju seja meščanskega kluba, v kateri se je sklenilo kandidirati za dunajskega župana dr. Neumayerja, ker se Weisskirchner ni mogel odločiti, da bi izstopil za sedaj iz kabineta. — Objednem se je sklenilo, da se izključi mestnega svetnika Hrabo iz kluba, ker je na nekem shodu vehementno napadel mestni svet in meščanski klub, očitajoč jima podkupljivost, bogatenje na javne stroške itd. Baje se bode Hrabo tudi tožilo. No — začetek je že tu.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Hrvaški sabor razpravlja o indennitetni predlogi za proračun. Frankovci sicer vedno vpijejo — odločno obstruirati pa si ne upajo.

Konferenca evropskih velevlasti vsled aneksije Bosne in Hercegovine, katera je bila enkrat namerala, se po izjavi angleškega drž. tajnika Kinnona v angl. parlamentu ne bode vršila, ker sedaj ni več potrebna.

Parlamentarna komisija Slovanske lednote ima 14. t. m. neposredno pred plenarno sejo posvetovanje o posojilni predlogi.

Češki dež. zbor bode sklican po nekem poročilu »Hlasa naroda« še-le jeseni. Torej bode sedanje neznosno stanje trajalo še do jeseni?

Pretepl v južni Ameriki. Med državami Peru na eni in Chile, Equadorjem in Columbijo na drugi strani grozi izbruhni vojna. Vzrok so mejni prepiri.

Dnevna kronika.

v Nova zračna ladja. Novo zračno križarico je izgotovila tvornica Siemens-Schuckert v Berlinu in velikan je že pripravljen za dvignjenje. Ladja je 125 metrov dolga in ima s seboj 3 čolničke. Premikalo jo bode troje motorjev in šest propelerjev.

v Nastić — kavarnar na Dunaju. Zgodovinski kronski svedok v protisrbski pravdi v Zagrebu, Risto-Gjorgje Nastić, se je za stalno naselil na Dunaju. Nekaterniki so ga večkrat videli v dunajski kavarni »Klagenfurt«, Favoritenplatz in sedaj je jasno, da je on lastnik kavarne. Obrt pa se vede na ime neke dame Schneiderjeve.

v Rusija za narodno prosveto. Minolega leta je izdala Rusija za narodno prosveto 14 milijonov rubljev več kakor prej. Odkar posluje дума, se troši vedno več za ljudsko izobrazbo in dočim je leta 1903. šlo za šolstvo 70.000 rubljev, jih je letos izdanih 125 milijonov. — Rusija doseza skoro Francozko, ki daje 7% svojega proračuna za šolstvo, a Rusija sedaj 6 1/2%.

v Indijski zaklad. Začetkom tega leta so zopet omogočili nekateri bogati Angleži z dovoljenjem indijske vlade veliko ekspedicijo, ki je namenjena iskati kronski zaklad Sahamat Džingmsa, muršedabadskega vladarja. Zaklad, o katerem veljajo, da se nahaja v polrazpalih razvalinah nekdanjega glavnega mesta Bengalire, se ceni na okroglo 200 milijonov kron in so ga že večkrat brezuspešno iskali. Dragocene dragulje, stare nakite, redek les in orodje iz slonove kosti je bil indijski vladar svoje dni skrili, da ne bi zaklada našli angleški osvoboditelji in ga zaplenili. Še danes govore stari Indijci, da je vse to skrito v zidovih že davno opuščene džamije Moti Ihela, ali kakor se po naše reče »Biserno jezero«. Že opetovano so razni avturisti hoteli rešiti zaklad, ali cilja niso nikdar dosegli. Tajinstveni slučajji in mističen strah je odganjal Indjce vedno od skrivnostnih razvalin, kjer so se nekdanj dvigale krasne palače in se je ob reki razprostiralo 4 ure dolgo mesto z živahno trgovino, ki ni sedaj drugega kakor preraščena razvalina. Samo džamija je še kolikor toliko ohranjena in po njenih zidovih pležejo opice, ki jih

majo Indijci za svetnike. Tik džamije je 20 metrov dolga, 7 metrov široka in ne bolj kot 4 metre visoka stavba, v kateri je baje skrito vladarjevo bogatstvo. Početkom 18. stoletja je skušal priti do zaklada Anglež Henry Welton z 10 Indijci, a kaj se je zgodilo z njimi, še do danes nikdo ne ve. Po prvi noči so jih našli razmrčvarjene in mrtve pred džamijo. Poznejši raziskovalci so se ali vrnili znoreli ali pa so trpeli neko bolezen, kateri nobeden zdravnik ni vedel vzroka in pojasnila. Pred desetimi leti so sami potomci vladarjevi začeli rušiti zidovje, ali tudi oni so našli bolezen, da so kmalu pomrli. Sedaj pa nikdo ne upa več na proketo mesto.

v Fotografija v barvah. Neki Rus, ki živi v Straßburgu je iznašel način, kako se da fotografirati v barvah in stem bi bile izpolnjene že davne sanje. Limijerov sistem je bil do sedaj samo v stanu, da proizvede diapozitive. Kopij pa se ne da napraviti po tem posrednem postopanju. — Na način Rusa Ludena je možno v barvah tako hitro in tako zanesljivo fotografirati kakor z navadnim postopanjem. Natančneje poročilo bodo nemški časniki še le prinesli, sedaj javljajo samo to kratko novico. Barve so nenavadno svetle. Ta iznajditelj, ki mu je še le trideset let, že dela šest let za barvano fotografijo. Najprej je bil nastanjen v Švici, a ker je Rus in je delal s tujimi kemikalijami, so ga izgnali. V Straßburgu je dobil podpore od vsenčilišča in od nekaterih zasebnikov, kar je pospešilo iznajdbo. Luden priklasi patent.

v V Pragi je umrl eden najslavnejših avstrijskih kemikov in tehnologov, profesor na češki tehniki dr. Fr. Štolba v 70. letu starosti. Bil je brat znanega češkega beletrista in dramatika dr. Jožefa Štolbe.

v Eden, ki mu je vera opešala. Pater Drozd, ki je bil pokral pri svetovaclavski posojilnici v Pragi pred leti več milijonov, je sedaj na svobodi. Dne 10. oktobra 1902 so ga bili zaprli in preizkovali zadevo in dne 11. decembra 1903 ga je porota obsodila na 7 let težke ječe. To kazen si je častiti gospod Drozd znižal na šest in pol leta, ker je bival v posamezni celici. Včeraj so ga izpustili kot jetnika prvega razreda, to je, niso mu dali potnega lista, ga ne priporočili policiji — v spremstvo in ga ne predali domači občini. Gospod Drozd se je odpeljal z vozom, ki ga je čakal pred ječo. — Sedaj bo seveda zopet maševal in zapel „Tebe Bog vsi hvalimo“ in njegovi bratci ga bodo veselili, saj ima tudi Bog večje veselje nad enim spokorjenim grešnikom kot nad 99 pravičniki.

v Pravda proti Tarnowski. Sedaj je bila zasllišana tudi mati umorjenega grofa Komarowskega. O smrti svojega sina mati ni drugega vedela, kakor da je mrtev in da ga je baje umoril Naumov. Pravi pa, da bi ga Naumov nikoli ne bil umoril ako bi ga nikdo ne bil najel, kajti Kamarovski in Naumov sta bila prijatelja. — Nato so se čitala pisma, ki jih je pisala Tarnovska Prilukovu, kar pa ona taji. Iz njih se zrcali sovražnost Tarnovske napram svojemu možu Komarowskemu.

v Še Steinheilovka. Znano je, da se je za pravde proti Steiheilovki govorilo natančno o okolščinah, v kojih je umrl bivši predsednik francoske republike Faure v navzočnosti te nesrečne žene. Vdova Faurejeva je pod utisom te novice zelo zbolela, a njeno duševno stanje se je bilo nekoliko zboljšalo. Sedaj se je pa bolezen ponovila in Faurejevo so zaprli v neko vilo blizu Pariza, kjer pazijo na vsak njen korak.

Dopisi.

Iz Vranskega. (Šolska kuhinja.) Ob sklepu zimskega tečaja je bila pri nas vedno navada, da se položi račun o poslovanju dobrodelne naprave, šolske kuhinje, in tako tudi letos, v sedmem upravnem letu, spolni vodstvo šolske kuhinje svojo prijetno dolžnost. Ljudstvo, katero se je vedlo početkoma proti tej napravi nekako nezaupno, je spoznalo v teku let važnost šolske kuhinje glede zdravja in šolskega obiska ter jo začelo radovoljno in izdatno podpirati z živili. Nekateri, dasi premožni, odtegujejo sicer svojo podporo, pošljejo pa svoje otroke vendar k vabljenemu kosilcu. V teku zimskih mesecev, počenši od 29. novembra 1909 do 22. marca 1910, je bilo razdeljenih 14.566 porcij; na dan povprečno čez 200. Da se je zamoglo tako veliko podjetje vzdržati, nabirali so se med gg. uradniki in tržani denarni prispevki, največ pa je, kakor vsako leto, pripomogla slavna Posojilnica na Vranskem, brez katere pomoči bi šolska kuhinja itak ne mogla obstati. Tudi veselica pri gostilničarju Cenetu Stifitarju v Prekopi se je obnesla s 25 K. Vseh dohodkov v denarju je bilo 363 kron 63 vin. Izdatna je bila tudi pomoč v živilih. — Vranski trgovci: gg. Laurič, Oset in Schwentner so darovali po 60 kg riža; krompirja se je nabralo na Vranskem 12 škafov, v Stopniku in Prekopi 26, Ločici in Zahomcih 13 in pol, Trčici in Brodeh 7, na Brčih in v Bistrici 9, Prapročah 6, Selu 4 in od raznih kmetov 1 škaf fižola. Vsa živila imajo skupno vrednost 210 K 60 vin. Skupni stroški znašajo 574 K 20 v. Tako visokih stroškov se še dosedaj v nobenem letu ni izkazalo, dokaz deloma velike važnosti dobro urejene šolske kuhinje, deloma pa naraščajoče draginje zlasti glede zabele. Pohvalno moramo omeniti vranske gospice, ki so v poldanskem času redno in požrtvovalno mladini stregle. Posebno vztrajnost moramo občudovati pri gdč. Lipeževi, ki se že sedmo leto z ljubeznijo žrtvuje šolski mladini. Konečno bodi izrečena topla zahvala naši vrli kuharici, ki je z ve-

likim trudom in malo odškodnino v snažnih posodah otrokom jako okusna jedila pripravljala. Vsem dobrotnikom potrebne šolske mladine izreka na tem mestu najprisrčnejšo zahvalo ter se priporoča še v nadaljno podporo

Štajerske novice.

Seja izvrševalnega odbora narodne stranke je danes zvečer ob 8. uri v rudeči sobi Narodnega doma.

a Stavka v Trbovljah. Poroča se nam od včeraj (6./4.) opoldan: V Trbovljah je začelo stavkati okrog 1500 jamskih delavcev. Vzrok: pre-slaba plača in odstranitev enega delavcem ne-ljubega uradnika, ki obeta delavcem vse drugo, tudi madžarske paznike, samo tega ne, kar je potrebno. — Sinoči smo dobili sledeče poročilo: Danes miruje vse delo, stavkujočim so se pridru-žili tudi delavci i-ven jam. Vrše se pogajanja. Socijalisti imajo nocoj velik shod stavkujočega delavstva. — Danes ob 10. dop. se nam brzojavlja: **Stavka končana. Pogajanja v polnem teku. Daljše poročilo sledi.** — Trboveljskemu delavstvu želimo v njegovem trdem boju proti dobičkaželjnemu nemškemu kapitalu kar najlepših uspehov!

o Proti Gradcu! Naši javnosti bo še v živem spominu, da smo v naših listih in na naših shodih izražali svoje začudenje, čemu se meščanstvo spodnještajerskih mest in trgov tako zelo zavzema za Gradec, ko je vendar očitno, da se vodi vsa politika v deželnem zboru kakor graški trgovsko-obrtni bornici le v prid mestu Gradcu. To kažejo železniške, cestne in telefonske zveze, to kažejo milijonske podpore, katere je tekom let požrlo glavno mesto na škodo osobito Spod. Štajerja. Te naše trditve potrjujejo sedaj spodnještajerski nemškutarji sami, ki raje delajo med nami zdražbo in prepir na ljubo graški gospodi kakor da bi skrbeli za blagostanje lastnih doma-čih občin. Zadnji pondeljek se je vršil v Mari-boru „pri zamorcu“ shod mariborskih in ptujskih trgovskih ter obrtniških organizacij, na katerem se je sklenilo odločno nastopanje proti prirejanju takozvanih „jesenskih sejmov“ (Herbstmesse) v Gradcu, kateri tako oškodujejo spodnještajersko trgovstvo in obrtništvo. Na shodu so padale tako krepke besede, da se jih v najbolj nemškem Gradcu ne bodo nič razveselili, zlasti pa še ne „organizator in dobrotnik“ štajerskega obrtni-štva, znani Einspinner. Tako se je izjavil mari-borski trgovec Haber, da dado v Gradcu spod-nještajerskim obrtnikom in trgovcem samo to, kar ravno morajo dati. (Kaj pa delajo svetniki trgovsko obrtne zbornice iz Sp. Štajerja?) Graški Nemci hočejo vedno spodnještajerske komandirati in jim nalagati nacionalne davke, drugače pa jih samo izropavajo in oškodujejo, kjer le mo-rejo... (Kaj še le bo, če bodo tudi v Gradcu reševali nemštvo s „Südmärkinim“ denarjem! Potem še bo manj drobiža med spodnještajerskimi renegati!) Predsednik shoda Havliček je pripo-vedoval, da je priredila lani trg.-obrtna zbornica na čast v Gradcu došlim ministrom banket, ki je stal 12 tisoč kron in na katerem se je pri šam-panjcu tožilo o bedi obrtnikov, ki so z dokladami za trg.-obrtno zbornico banket — plačali. Padale so ostre besede na Einspinnerja, češ da prote-žira gotove ljudi pri jesenskih sejmih itd. — Zna-čilno je, da graški nemški nacionalni dnevniki o tem shodu zelo previdno poročajo...

Boj za korito. Pod tem naslovom hoče biti vče-rajšnja »Deutsche Wacht« senzacionalna ter hoče v nerodno inspiriranemu članku osumničiti nas kot narodno glasilo, da hočemo mladim ljudem narodne stranke pomagati do korita celjske posojilnice. Poje se stara pesem o našem listu, ki je povzročil očitno večkrat težke skrbi ljudem, katerim njega ostrost in poštenost v kritiki političnih razmer ni prijetna. Za prave narodnjake je žalostna četudi slučajna slo-ga vsakovrstnih nasprotnikov našega lista le nova vspodbuda k vstrajnemu delu za utrjenje narodno-naprednega slovenskega časopisja. Korito prepusti-mo radi drugim. Če bi se šlo nesebičnim možem narodne stranke za osebo koristi, mogli bi biti že dav-no pri polnih koritih. Sumničenje s koritom pa na drugi strani vendar ni sposobno odvrniti nas od na-še — ravne poti in tudi strašenje, da naše časopisje ni gmotno na višini, ne bode nas preplašilo. Torej le naprej! Samo ob sebi je umevno, da bi tudi sloven-ski denarni zavodi morali časopisje podpirati in sicer ne le klerikalni ampak tudi napredni in brezbarvni Sicer se pa kombinacija »Deutsche Wacht«, kar ji bodi v tolažbo, ne vjema z dejstvi.

a „Straža“ se je hudo, hudo ogorčila vsled naše kritike o postopanju klerikalcev z zadevah obstrukcije v štaj. dežel. em zboru. Mački smo težko stojili na rep — in zato cvili v vseh mo-gočih glasovih. Več jutri na uvodnem mestu.

a Novi narodni obrtnik v Celju. V Novi ulici št. 11 se je naselil sedlar in tapetar gosp. Ivan Strelec. Domačega obrtnika najtopleje pri-poročamo slavnemu občinstvu.

o Bralno društvo na Bregu izreka tem po-tom gospodu Petru Majdiču za denarno podporo v svrhu nakupa knjig za knjižnico, iskreno za-hvalo. Društvo si naroči sedaj zopet nad 60 lepih knjig, kar je gotovo lep napredek za mlado dru-štvo. Saj je našlo povsod odprte roke, kamor se je obrnilo za podporo, izvzemši najstarejši slo-venski denafni zavod v Celju, kateri prošnje sploh ni smatral za rešitve vredno.

Iz Gaberja se nam piše: Čudne pojme imajo o postopanju nasproti delavstvu v neki gostilni blizu cinkarne. Delavcem se daje tam pijača in jed kakor svinjam. Tako dobivajo delavci n. pr. pivo v od olja, petroleja in druge nesnage umazanih steklenicah. Tudi pri meri ne gre posebno natančno. Tako se je že mnogokrat zgodilo, da je delavec, ki je naročil 1 liter piva, dobil pivo v steklenici, ki je držala le 2/3 litra. Priče so na razpolago. Jedila se pošiljajo delav-cem v takih lončenih piskerčkah, da niti ne govo-rimo o tem. Upamo, da bo to za enkrat zadostovalo, ker bi morali sicer bolj zagrmeti. (Čudno je tudi, ko-liko ima ta gostilna steklenic od delniške pivovarne, dasi piva ne jemlje tam. Steklenice razni individiji tja kar v koših na prodaj prinašajo, in dasi lastnik gos-tilne mora vedeti, da so steklenice nakradene, jih vendar kupuje!)

a Župnijo Teharje je dobil sedanji tamošnji kaplan Jože Čemažar. Koliko protestantov bo sedaj nastalo v Štorah?

a Nabori v Laškem trgu. Od 430 nabor-nikov jih je bilo potrjenih 128. — Včeraj so od naborov poklicali vse orožnike v Trbovlje zaradi grozeče stavke.

a Parturiunt montes. Prva poročila o spre-membi nadzorstva pri nekaterih obrtno nadalje-valnih šolah na Spod. Štajerju so bila znatno pre-tirana. Gre se le za obrtno-nadaljevalne šole v Šoštanju, Žalcu in Št. Jurju ob J. ž., kajti več obrtno nad. šol — če se omenjeni zavodi smejo tako imenovati — s slov. poučnim jezikom na Spod. Štajerju sploh nimamo.

a Iz Trbovelj. Včeraj se je v električni cen-trali nek delavec smrtno nevarno ponesrečil. Od-nesli so ga v rudniško bolnišnico.

o Iz Št. Pavla p. Preb. Naš novi gledališki oder, čegar krasna oprema dela okusu gospoda in gospodične Zanier, po kojih navodilih in osnut-kih so se zgotovile kulise, vso čast, je bil v ne-deljo 3. t. m. torišče jasne radosti in zabave. — „Mladi vojaki“ so se uprizorili v vsestransko za-dovoljnost in veselost. Nastop in petje se je vr-šilo eksaktno. Od velikega Joška do male Dani-ce, ki je srčkano a strogo v korak stopila, kre-tali so se vsi junaki ljubko in sigurno. Kostumi so bili okusni. — Samostojni nastopi v igrokazu „Klop v gozdu“ obnesli so se izborno. Avtorju in duši uprizoritve g. nadučitelju Vidicu, ki je obe-nem tudi spretno spremljal na pianinu pesemske nloge, gre gorka zahvala na obilnem trudu. Zelo ugajala je občinstvu tudi šaloigra „Prvi april“. Zagorec — Štorman, Lipovec — Vašel in Maks — nastopijo lahko na vsakem večjem odru. To ni bil igrokaz, to je bilo pristno življenje, sveže in izvirno. Mnogovrstni lastni dodatki bili so po-vsem dostojni in prikladni, ter so vzbujali mnogo smeha. Tudi naivni, zaljubljeni Tine, resolutna Reza in mični Polonica in Lokarica so bili na svojih mestih. Gospodičnema Piano in Zanier, ki sta tudi to pot z veliko požrtvovalnostjo uredile in vodile uprizoritev, gre popolno priznanje. Mi-lostivej gospej Zanierjevi, ki je po zvršeni pred-stavi ljubeznivo zbrala „gledališko osobje“ v vab-ljivih domačih prostorih, bodi izražena iskrena zahvala na izredni gostoljubnosti, istotako gosp. Zanierju za prijazen prepust z duhtečim zele-njem in živobojnimi zastavami okrašenega pro-stora, ki je omogočil predstavo, tako tudi za iz-boren pianino in gramofon, ki sta nudila obilo užitka. — Udeležba je bila nepričakovano obil-na, do zadnjega kota so bili oddani vsi prostori, — uspeh v vsakem oziru sijajen.

a Za kaj vse služijo prižnince na Spod. Štajerskem. Piše nam neki Gornjegrajčan: V št. 71 „Nar. Dn.“ se pritožuje dopisnik iz Pod-srede, da agitira tamošnji kaplan za predstavo svojega poneumnevalnega društva kar s prižnice. Pri nas v Gornjemgradu pa se ne zdi več niko-mur čudno, da kaplan agitira na prižnici za svoje društvo. In ne le on: tudi v sosednjih farah vspodbujajo s prižnic častiti gospodje verne ovce, naj se podvizajo k predstavam kaplanovega dru-štva v Gornjemgradu, ki je zaradi izvestnih do-godkov na zares slovitem glasu... Pa s prižnice

oznanjujejo v Gornjemgradu tudi še vse druge stvari. Svoj čas je prišla semkaj neka zastopnica Singerjeve družbe za šivalne stroje in je imela tudi brezplačen podučni tečaj za vezenje. Ker župnikova gospa naravno ni mogla hoditi med druge priproste tržanke in kmetice, jo je podučevala agentinja doma . . . in prihodnjo nedeljo so poslušali strmeči farani dolgo reklamo za židovsko Singerjevo družbo, ki se je glasila s prižnice. Ko se je naselil dr. Benkovič v Celju, se je zopet s prižnice priporočalo njegovo pisarno. Nekdaj, v starih židovskih časih je Kristus nagnal z bičem menjavce iz templja; danes živimo v modernih časih, ko ni več dovoljeno energično posredovanje v cerkvi. Zato pa se je ljudje čimdalje bolj izogibljajo. Nam naprednjakom gotovo ne na škodo!

a **Iz Velenja** se nam zatrjuje z merodajne strani, da se g. občinski tajnik vedno dosledno poslužuje slovenščine. Besedo imajo naši gg. dopisniki.

o **Iz Sevnice**. V zadnjem dopisu sem že omenil, da se okrajni šolski svet sevnški, oziroma njega načelnik z vnemo poteguje za to, da dosejajna zasebna šulferajnska šola v Sevnici postane „Zweckmässigkeitsschule“, kojo bi seveda obesili občini na vrat. Da pa predsednik okrajnega šolskega sveta izve, da bi bilo marsikaj v njegovem okrajnem glavarstvu nujnejše, kakor taka „Zweckmässigkeitsschule“, podajam mu takoj nekoliko števil ter ga prosim, da jih dobro preštudira. Sevnška ljudska šola je zdaj šeststrazredna in je v višjih razredih podučen jezik nemški. Od drugega razreda naprej je nemški jezik obligaten predmet. Iz te šole je izšlo štirinajst učiteljev, edenintrideset uradnikov raznih kategorij, en profesor, pet častnikov, en farmacevt, en geometer, osem duhovnikov, pet trgovcev, deset trgovskih pomočnikov, en živinozdravnik, deset obrtnikov. Srednješolcev je zdaj šestnajst, vseučiliščenikov pa pet. Ostali bivši učenci sevnške šole so večinoma dobri kmetje in delavci.

a **Smrtna kosa**. V Št. Vidu pod Ptujem je umrl 5. aprila veleposestnik in usnjak J. Friedl, star 76 let. — V Celju je umrla 5. aprila 82-letna gospa Marija Potrato, roj. Pavlin, vdova po računskem svetniku.

a **Spomladanska razstava štaj. umetn. društva** se odpravi danes ob 11. uri dop. v deželnem muzeju.

Iz Ptujске gore. Namesto odgovora „Štajercu“ je vposlal g. Ivan Klemenčič, učitelj in posestnik na Ptujski gori, 10. K za Ciril-Metodovo družbo.

Iz Ptujске gore. Dne 1. majnika t. l. izroči takajšnja tržka občina častni diplomi prvima častnima tržanima na Ptujski gori, g. dr. M. Ploju, c. kr. dvornemu svetniku in občinskemu odborniku g. Andreju Mariniču. Ob tej priliki se priredi večja slavnost, na katero se naj blagovolijo ozirati okoliška društva, da opustijo isti dan večje prireditve. Vspored se pravočasno naznani.

a **Poročil se je** včeraj v Hočah gosp. Fran Rojko, sin gostilničarja in mesarja, z gđ. Julko Novak, oba iz Hoč. Bila srečna!

a **Tako se dela!** Iz Limbuša pri Mariboru pišejo: 20. marca je zahteval znani slov. odvetnik iz Maribora na našem kolodvoru vozni listek v slov. jeziku in ga je tudi dobil, ne da bi uradnik rekel le eno besedo. Poleg njega sta pa stala dva mariborska Nemca, nek uslužbenec tyrdke Franc in sinovi in še nek tovariš. Ko sta slišala slovensko zahtevo po voznem listku, sta pričela delati neslane opazke. Odvetnik ju je po zaslugi zavrnil in dejal med drugim: „Mislim, da se bode te že morali navaditi na slovenskih tleh na slovensko govornico; slovenski denar imate že itak radi.“ Celi dogodek je potem priobčila „Marb. Zeit.“ tako, kakor bi se dotični odvetnik prepiral z železniškim uradnikom, hoteč izzivati. — Celo stvar popravljamo s tem namenom, da znova pozivamo naše občianstvo, da povsod in vselej zahtevamo vozne listke v slovenskem jeziku, zlasti pa še v narodno ogroženi mariborski okolici, kjer se marsikdo zбоji in zaradi ljube komodnosti popusti nemškemu uradniku. Da se nam ustreže v slov. jeziku in da govorimo na kolodvorih slovenski, je naša dolžnost in pravica.

a **Stavka krojaških pomočnikov v Gradcu** že pojenjuje. 18 tvrdk je že dovolilo pomočnikom njihove zahteve; stavka še okrog 450 pomočnikov.

a **Nesreča pri oranju**. V Lindu pri Šiflingu je oral hlapec gostilničarja Artnerja Friderik Fürstenhofer z voli. Naenkrat pa sta se vola pre-

strašila vsled vzleta vran in sta začela s plugom vred teči. Hlapec je bežal pred živali, da bi jih ustavil, a vola sta šla čez njega; pri tem je plugovo črtalo razrezalo ubogemu Fürstenhoferju trebuh. Hlapec je drugi dan umrl.

Druge slov. dežele.

v **Občina Doblje** v črnomaljskem okraju na Dolenjskem proti pasti v nemško kočevsko žrelo. Kočevci se mrzličasto na volitev pripravljajo in trdijo, da zmagajo v drugem in tretjem razredu. Ako bodo Slovenci tako zanikarni, kakor doslej, gotovo propadejo in ene slovenske občine na Kranjskem bode zopet manj. Pa seveda divji strankarski boj je gotovim ljudem več ko vse drugo.

v **Protestantskih pastorjev** že vlada na Češkem celih 30 ni potrdila. Nekega Techa je celo izgnala, ker je delal z Gustav-Adolfovimi markami preveč za nemštvo. Kaj pa vlade v Celovcu in Gradcu? Štajerskim in koroškim pastorjem bi tudi trebalo posvetiti.

v **Za vzhodno koroško železnico** se je vršilo v nedeljo veliko zborovanje, obiskano od kakih 3000 ljudi, v Velikovcu. Sprejela se je rezolucija v kateri se zahteva takojšnje korake za zgradbo železniške zveze Celovca čez Velikovec in Grebinj s Št. Pavlom v L. d.

v **Za pogorelce v Črni** je podaril cesar 1000 kron iz svojih sredstev.

v **Trieste o nulla**. Tržaški italjanski dijaki so imeli po § 2 zborovanje, v katerem so se postavili proti najnovejšemu štadiju vseučiliškega vprašanja. Sklenili so, ustanoviti društvo isterskih dijakov in vsa primorska dijaška društva združiti v eno zvezo. Geslo jim je „Trieste o nulla“. (Trst ali pa nič.)

v **Poročil se je danes** v Pulju korvetni kapitan Al. Šusteršič, brat poslanca Šusteršiča z gco. Alico Pfeiferjevo iz Pulja.

v **Umrl je** v Štandrežu v L. d. dne 4. tm. Feliks Pachernig, lastnik umetnega mlina, star 37 let; v Celovcu pa vpok. stavbni nadkomisar juž. žel. inženjer Iv. Novak.

v **Kanonik Flego**, školastik stolnega kapitlja v Trstu, blag in priljubljen duhovnik ter dober narodnjak, je dne 5. tm. umrl na Dunaju na kliniki v starosti 62 let. Podvrigel se je neki operaciji, ki se je posrečila, a pozneje se je bolezen povrnila in ji je Flego podlegel.

v **V Trstu se je mudil** minole dni japonski princ Hirojasu Fashimi ter si ogledal tamošnje naprave. Odtam se je odpeljal na Dunaj.

Narodni gospodar.

Naše vinarsko zadruginištvo.*

Vinska kriza se pojavlja pri nas v tem, da ni dobiti kupcev za vinski pridelek štajerskih vinorejcev oziroma, da so ponujane cene neprimerno nizke. Pri tem je pomisliti, da avstrijski vinski pridelek nikakor ne krije avstrijskega vinskega konzuma. Mnogo, če ne največ krivde na vladajoči vinski krizi zadene potemtakem okolnost, da je dovoljen uvoz tujih vin, pred vsem ogrskih in hrvatskih. Ker na slednjem naše vinogradništvo v doglednem času še ne bo moglo doseči izdatnih izprememb, kakor kažejo vsa znamenja, je v sedanjih razmerah edino rešilno sredstvo, ako se naši vinorejci polaste vinske trgovine same, ki je v svoji sedanji organizaciji posreden povzročitelj krize, ker uvaža cenejša in slabejša tuja vina. Naš pridelek vsled tega trpi na ceni. Zasebna trgovina pa ima seveda dobiček. Vinske trgovine se morejo vinorejci polastiti le potom zadruginištva. Ta namen ima tudi »Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju, registrovana zadruga z omejeno zavezo«. Ta zadruga se je ustanovila meseca decembra 1908, registrovana je bila začetkom 1909, na kar so se začela takoj pripravljati dela za notranjo ureditev podjetja, redno poslovanje pa se je pričelo v zadnjem četrtletju 1909. Dne 19. marca 1910 se je vršil prvi občni zbor, na katerem se je predložil račun za l. 1909. Občni zbor daje priliko, da razmotrivo o našem vinarskem zadrugištvu na podlagi izkušnje, ki smo si jih pridobili v prvem letu. Ne sme se namreč prezreti, da igra v zadrugištvu delu praktična izkušnja največjo ulogo.

»Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju« ima torej nalogo, korigirati obstoječo vinsko trgovino v korist slovensko-štajerskih vinorejcev tako, da se izpodrine iz naše trgovine ogrska in hrvatska vina. Dosedanji način poslovanja kaže, da se hoče pred vsem pečati s prodajo na drobno. C. kr. poljedelsko ministrstvo pa zastopa stališče, da naj vinarske zadruge le posredujejo prodajo

* Ta članek je priobčila iz peresa g. Miloša Stiblerja »Zadruga« v aprilovi številki. List toplo priporočamo.

med vinorejcem in vinotrzcem. To stališče zastopajo tudi razni zadrugarji, a le v principu. Opozorjam na l. avstrijski zadrugi kongres, ki se je vršil l. 1906. na Dunaju. Ravnatelj »Zveze južnoštajerskih nemških kletarskih zadrug«, g. Haufert je poročal »o ustanavljanju in poslovanju kletarskih zadrug«. Načeloma zahteva, da naj kletarske zadruge delujejo sporazumno z vinotrzci. Izjema pa je, ako zasebna vinska trgovina uvaža tuji pridelek, vkljub temu, da domači vinorejci svojih vin še niso spečali. V takem slučaju se sme kletarska zadruga pečati tudi s prodajo na drobno. Razmere v slovensko-štajerskem vinarstvu spadajo pod to izjemo. Zasebna trgovina uvaža zgolj iz lastne dobičkaželjnosti, v veliko škodo domačih vinorejcev, tuja vina. Zadrugi organizacija se v tem slučaju ne more izogniti prodaji na drobno. Konkurenčni boj s zasebnimi vinotrzci je neizogiben, celo neobhodno potreben, saj gre za gospodarski obstanek mnogo tisočev naših rojakov.

Da zadruga vzdrži konkurenco, ji je treba izbornega kletarstva in izbornega trgovskega vodstva. V obeh ozirih je imelo načelstvo pri nastavljanju osebja posebno srečo. Način trženja pa mora biti isti, kakor pri zasebnih vinskih trgovcih: potniki in zastopniki. Po dosedanjih izkušnjah bo najprimernejše poslovati s zastopniki, katere si dobiva zadruga pred vsem v krajih z velikim vinskim konzumom, v drugi vrsti pa v nevinorodnih krajih vobče. Zastopniki imajo ob enem vinotoče, posebno za prodajo vina v steklenicah. Zastopniki imajo ali stalno plačo ali pa provizijo, v vsakem slučaju pa za plačilo vsega naročenega vina jamčijo. To je zelo važno. Taka zastopstva ima zadruga doslej v Trbovljah, v Slovenjemgradu in v nekem industrijelnem kraju na Zgornjem Štajerskem. V Pragi je doslej v zvezi s tamkajšnjo zalogo vipavskih vin. V Celju ima vinotoč. Pripravljajo se zastopstva v Celovcu, Beljaku, Gradcu, Mariboru, na Dunaju in drugod. Upoštevati je treba pri tem, da ta naprava v primeri s zasebnim vinotrztvom nima višjih režij, ker le nadomešča potnike, ki so v vinski trgovini običajni, a je vedno ceneja, razun tega pa tudi bolj uspešna, kakor so potniki. V tej smeri bo moralo podjetje svoje delo nadaljevati, to bo izdalo največ. Skušalo pa bo dobiti zveze tudi s tujimi trgovskimi in gostilničarskimi organizacijami, osobito po Češkem, Moravskem, v Šleziji in v Galiciji. Ta pot je navidezno dolga, a ne bo brez uspeha. Konec jutri.

Obrambni vestnik.

Slovenski mladini! Naša družba sv. Cirila in Metoda praznuje letos, meseca malega srpana 25 letnico svojega obstoja. O tej priliki se snidejo naši učitelji, kateri se žrtvujejo in trudijo že desetletja in rešujejo naše brate na meji potujčenja, da ukrenejo, kako se v bodoče v bran postaviti proti vedno silno naraščajočemu sovragu in njegovi sili. O tej priliki posetijo naši slovenski bratje našo belo Ljubljano, da prisostvujejo slavnosti družbene 25 letnice. Radovali se bodo velikega dela, ki ga je ustvaril naš mali narod v 25 letih. A to radost jim hočemo mi povečati! Kako? Tudi mi bomo prispevali z malim darom naši ljubljani družbi ob njeni 25 letnici. V ta namen naj vsak mladenič in vsaka mladenka daruje kaj za naš sklad, ki naj se imenuje „jubilejni dar slovenske mladine“. V vsaki vasi, v vsakem trgu, mestu naj se vedno nabira za naš jubilejni dar! A samo med nami! To naj bo res dar mladine! Bratje! Sestre! Da pokažemo našim slovanskim bratom, kako vemo ceniti našo družbo, stopimo na delo! Od hiše do hiše, od prijatelja do prijatelja se naj nabira. Kjerkoli je moči, naj se prirede igre v ta namen. Ako stori vsak svojo dolžnost, nam je uspeh zagotovljen. Da pa izidemo tem častnejše, hitimo takoj na delo! V delu je zmagala! — S tem hočemo pokazati naši družbi, katera nas ljubi kakor mati svojega otroka, da jo spoštujemo in jej vračamo ljubezen kakor hvaležni otrok svoji materi! Ilirec.

Nabrani denar naj se pošilja družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki bo te vrste darov sproti izkazovala in v posebni knjigi zabeleževala.

Nabiralcem znamk za družbo sv. Cirila in Metoda. Stare znamke imajo le takrat vrednost in pomen za družbo sv. C. in M., če so ohranjene cele. Tudi zobčki ne smejo biti potržani. Vse cenjene nabiralce prosimo, da na to pazijo. Pri striženju naj se raje malo več papirja pri znamki pusti, da se zobčki nepokvarjeni ohranijo.

v **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je imela meseca marcija 1910. l. sledeči promet: Dohodki: A. redni: 1. Prispevki iz nabiralnikov K 2141 90; 2. prispevki podružnic: Kranjsko 1536 K 65 v, Štajersko 1233 K 50 v, Koroško — K — v, Primorsko 465 K 53 v, skupaj K 3235 58; 3. razni prispevki K 7470 68, skupaj K 12848 26. B. izredni: 4. Prispevki za obrambni sklad 9371 K 40 v, skupaj K 22219 66. Izdatki: A. redni: 1. plače, remun. učiteljskemu osebju, razni računi itd. K 10.108 17. B. izredni 2. naložitev na glavnicno, oziroma obrambni sklad K 9805 60, skupaj K 19.913 77, torej prebitka K 2305 89.

Po svetu.

a Stavka vseučiliških profesorjev. Radi neke zakonske predloge rumunskega nastavnega ministra Ipiru Hareta, ki hoče preurediti samoupravo vsenčilišč v Jassyju in Bukareštu, so profesorji obeh šol sklenili enoglasno, da prično stavkati.

a Radi požirka žganja V neki dunajski kavarni je sedelo več pijanih gostov. Neki mlad človek si je dovolil šalo, da je storil iz čaše neznanega mu gosta požirek — žganja. Nato se je začel prepir in pretep, ki se je nadaljeval na cesti. Tekom berbe je ustrelil nekdo s samokresom šaljivca, ki je prejel iz tuje čaše. Zapri so nekega najemnika, ki ga sumijo dejanja.

Sloviti rotovž v Dessau, ki je bil znan radi svoje krasne renesančne stavbe, je v nedeljo zgorel. Ko se je podrlo najvišje nadstropje, se je poškodovala tudi spodaj se nahajajoča posvetovalnica, v kateri je več dragocenih stenskih slik popolnoma uničenih.

Samomor dveh otrok. Trinajst let stari sinko nekega urarja v Kopenhagnu. I. Hausen, je gojil ljubezensko razmerje (!) z enako staro Ingeborg Coldstrup. Ker sta se oba bala, da bi stariši izvedeli za to, sta šla oba v klet in tam je ljubimec obstrelil najprej njo, potem pa še sebe. V jutro so ju oba našli težko ranjena.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

VSESLOVANSKI SHOD V SOFIJI.

Praga, 7. aprila: Pripravljani odbor za vseslovanski shod v Sofiji je sklenil povabiti kot častne goste iz Avstrije sledeče slovanske politike: dr. Kramára, Klofača, Masaryka, župana Iv. Hribarja in Hlibovickega.

RUSINI IN 182 MILJONSKO POSOJILO.

Lvov, 7. aprila: Član maloruskega državnozbornskega kluba je sklenil samo pod tem pogojem glasovati za dnevni red, v katerem bi bila prva točka predloga 182 milijonskega posojila, ako zavzameta ministerski predsednik in naučni minister ugodno stališče napram rusinskemu vseučiliškemu vprašanju.

VSTAJA V SEVERNI ALBANIJU.

Carigrad, 7. aprila: Vstaja Albancev v severni Albaniji je mnogo resnejša in obširnejša, ko se je dalo razbrati iz prvih poročil. Včeraj je došlo na več krajih do krvavih spopadov med vstaši in vojaki. Med drugim zahtevajo namreč Albanci, naj se odstavi vali v Kosovem in drugi mladoturški uradniki. Turška vlada noče nobene teh zahtev izpolniti. Sedanja vstaja Albancev se razločuje od drugih enakih tudi po tem, da Albanci sedaj nič ne zatrjujejo zvestobe sedanjemu sultanu kar so poprej napram drugim sultanom vedno storili. Albanci pravijo, da sedanji veliki vezir ne bode vladal nad njimi, ker je mož brez vpliva in popolnoma odvisen od mladoturškega parlamenta. Grozijo tudi, da bodo razobesili avstrijsko zastavo in prosili avstro-ogersko monarhijo za pomoč, ako bi jih Mladoturki z vojaško silo premagali.

Carigrad, 7. aprila: Albanski poslanci so imeli v parlamentu posvetovanje o položaju v severni Albaniji. Sklenili so vložiti pri velikem vezirju in ministru za notranje zadeve protest proti strogim odredbam vlade.

Škopje, 7. aprila: Čez celo severno Albanijo je proglašeno obsedno stanje. Vstaja ima svoj glavni sedež v prištinski in prizrendski okolici. Na nogah je 10 do 15 tisoč oboroženih mož, kateri so pripravljani na boj proti mladoturškim četam.

Carigrad, 7. aprila: Del prebivalstva v severni Albaniji se je obrnil brzojavno na albanske poslance, v katerem pravi, da je vstaja izbruhnila vsled prevelikih davčnih bremen, katere nalaga vlada prebivalstvu in prosí za pomoč proti vstašem.

SEJA KRŠČANSKO-SOCIJALNE STRANKE.

Dunaj, 7. aprila: Krščansko-socijalna zveza ima svojo sejo parlamentarne komisije 14. aprila ob 1. uri popoldne.

NADVOJVODA FRANC FERDINAND IN POLITIČNI PROCESI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 7. aprila: Nek tukajšnji list poroča, da je ogerska vlada sistirala politične procese proti socialistom vsled intervencije nadvojvode Franca Ferdinanda.

VOLITVE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 7. aprila: Ministerski predsednik Khuen Hedervary se je izrazil, da se vrše nove državnozbornske volitve med 1. in 10. junijem.

KRALJ PETER V CARIGRADU.

Carigrad, 7. aprila: Kralj Peter je podelil velikemu vezirju kordon reda »zvezde Karagorgjevičev«, ostalim ministrom pa veliki križ reda svetega Save.

ROOSEVELT ODPOTOVAL IZ RIMA.

Rim, 7. aprila: Bivši predsednik amerik. Zjedinenih držav je odpotoval iz Rima s svojo soprogo. Na kolodvoru so mu priredili živahne ovacije, koncem katerih se je Roosevelt zahvalil za ljubeznjivi sprejem v večnem mestu.

Tržne cene.

6. aprila.

Dunaj: Žitna borza. Iz vseh merodajnih zunanjih trgov so došla medla poročila, tako da je pšenica padla za 5—10 vin., koruza in oves za 5 vin.; ječmen je miroval, rž se je slabo držala.

Budimpešta. Svinjad: ogerske stare, težke 154 do 158 v. mlade težke 164 do 167 vin., mlade, srednje 164 do 167 v. mlade, lahke 170—172 vin. Zaloga 28.661 komadov. Prignano 283 komadov, odgnano 217. Ostalo torej 28.727 komadov. Tendanca mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'30 pšenica za maj K 13'18, pšenica za oktober K 11'—, rž za april 8'51, rž za oktober K 8'38, oves za april 7'16, oves za oktober K —, koruza za maj K 6'—, koruza za julij K 6'19, ogrščica za avgust K 13'80. Pšenice se zmerno ponuja, veselje do kupčije rezervirano, tendanca medla, promet 5000 q, pšenica v defektivu za 10, rž za 5 vin. ceneja, ostalo slabo. Termini medli. Vreme oblačno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40¹/₄ do K 41¹/₂ za dobavo 40⁷/₈ do 42. Tendanca stalna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 34.—, nova kampanja kron 26'95.— Tendanca mirna. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 191'— namizna slanina 163'—.

Listnica uredništva.

J. M., Vuzenica: Za pojasnila hvala! Pozdrav! S.

Diktor Bevc, Celje

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Edini narodni slikar in pleskar

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Vabilo na

26. redni občni zbor

Posojilnice v Konjicah

registrovane zadruga z neomejeno zavezo

ki se vrši

v petek, dne 15. aprila 1910, ob 4. uri popoldne v lastni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobrenje letnega računa. — 4. Razdelitev čistega dobička. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev nadzorstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 4. uri popoldne občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 5. uri popoldne pri vsakem številu udeležencev.

253 1

Načelstvo.

Boljša

gostilna

v lepem prometnem trgu na Spodnjem Štajerskem z vsem inventarjem, sobami za tujce, senčnatim vrtom s kegjiščem, hlevi ter drugimi prostori, se takoj da na račun ali v najem. — Ponudbe na upravnishvo tega lista. 232 3-2

Stenografino

veščo slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, sprejme dr. Ferd. Müller, odvetnik v Celovcu. Vstop takoj. Plača po dogovoru. 229 3-3

Sukna in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Vzorec franco. 96



Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemu vsili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta šte. 3. — Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

